

Welkomstwoord Bijeenkomst Interbestuurlijk Samenspel, 26 november 2014

Geachte genodigden,

Ik heet u allen, namens de GS en als portefeuillehouder van Inter Bestuurlijk Toezicht, van harte welkom bij deze ochtendbijeenkomst.

Een vervolgbijeenkomst die we samen met de Utrechtse afdeling van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten organiseren.

De titel van deze bijeenkomst is 'Het Interbestuurlijk Samenspel'.

Het woord 'interbestuurlijk' zegt iets over de verschillende partners die dit aangaat. Dat bent u, de genodigden van vandaag: de gemeenten en waterschappen. Burgemeesters, wethouders, griffiers, raadsleden, controllers en ambtenaren hebben we hier vandaag bij elkaar.

Het woord 'Samenspel', heeft een harmonische klank. Het geeft aan waar we naartoe willen met de nieuwe wet Revitalisering Generiek toezicht: een goede samenwerking tussen de verschillende overheden en een heldere toezichtverhouding.

Dames en heren,

Een controle of inspectie taak uitbreiden klinkt niet harmonieus. En bij 'toezicht' denkt u waarschijnlijk ook niet meteen aan 'samenspel'. En toch heeft het wel die uitwerking, want als helder is wie waarvoor verantwoordelijk is, is er geen discussie.

Iedereen weet wat hij moet doen, waarvoor hij verantwoordelijk is en waarop hij kan en mag worden gecontroleerd en afgerekend. Die helderheid voorkomt ruis en biedt daardoor ruimte voor dat harmonieuze samenspel.

En als de gemeente zijn controletaak goed kan uitvoeren, kunnen wij als provincie in onze rol als toezichter meer op afstand blijven.

Om die reden komen we bij elkaar. Hoe brengt de nieuwe wet ons dichterbij ons doel: Interbestuurlijk Samenspel. Want dat is wat we met elkaar voor ogen hebben.

Eind 2012 is deze nieuwe wet Revitalisering Generiek Toezicht in werking getreden. Daarmee is de controle rol van de gemeenteraad uitgebreid. Het college van B&W zal nog meer dan eerst verantwoording afleggen aan de raad. Hiervoor zijn heldere kaders geformuleerd. En daarnaast is er de provincie, de externe toezichthouder op afstand.

Het proces van invoering van deze wet is al een tijdje in volle gang. En nu begint de verfijning, voor zowel gemeenten als de provincie: Hoe kunnen we die toezichtrol zo goed mogelijk inrichten? Wat willen en moeten we toetsen? Welke informatie hebben we nodig van de gemeentes? Wat past bij sober en proportioneel toezicht?

Geachte aanwezigen,

Nieuwe systemen en werkwijzen moeten worden getest. Daarom hebben wij pilots uitgevoerd met vijf gemeentes (Soest, Bunnik, Wijk bij Duurstede, Woerden en Veenendaal) en het Kwaliteitsinstituut Nederlandse Gemeenten, de ontwerper van de site: *waar staat je gemeente*.

Er is onderzocht op welke aspecten het nieuwe systeem voor controle en toezicht al goed functioneert. En waar het nog moet worden aangepast.

Vanochtend zult u van deze gemeentes hierover de eerste uitkomsten horen. Er wordt zo meteen gestart met korte presentaties en in het tweede deel van het programma worden in deelsessies ervaringen gedeeld en kunt u met elkaar in gesprek.

Overigens zullen niet alleen de pilotgemeenten maar ook de gemeente Rhenen en Utrecht hun ervaringen van dit jaar met ons delen.

Ik wil daarover wel alvast een tipje van de sluier oplichten:

het is interessant om te zien hoe het gesprek over de controletaak van de raad bij een aantal gemeenten op gang komt. Hierin wordt vooral bediscussieerd hoe ver die controletaak reikt en hoe dit past binnen de politieke context.

Ook is in de pilots veelvuldig bekeken hoe het VNG-instrument *waar staat je gemeente* zich nu verhoudt met de toezichtinformatie afspraken die wij als provincie via de verordening met u hebben gemaakt. Dit schuurt nog. Daarom laten we juist ook dit aan bod komen.

Dames en heren,

Ik wil nogmaals benadrukken dat wij als provincie er naar streven om onze toezichtrol in te vullen zoals we met elkaar hebben afgesproken: sober en risicogericht, op afstand waar het kan en waarbij uw eigen controlemechanisme eerst aan zet is.

Alle betrokken bestuurders moeten daarbij voor ogen hebben dat deze wet is opgesteld om de uitvoering van de taken te verhelder. En daarmee de samenwerking en het samenspel (!) te bevorderen. Met als uiteindelijke doel de burger zo goed mogelijk te bedienen.

Gebruik deze ochtend om uw vragen te stellen en ervaringen te delen. En van onze kant horen we graag van u wat er nog nodig is om het nieuwe systeem in de juiste balans en het goede ritme te krijgen.

Ik wens u een inspirerende bijeenkomst!